TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-11-10 Nr. NV-3007

<table>
<tr><td colspan="2">ĮSTATYMO PROJEKTAS
Nr.: TAP-26-1029(2)
TAIS-26-6660(3)</td><td colspan="3">DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOS ADMINISTRACINIŲ VIENETŲ IR JŲ RIBŲ ĮSTATYMO NR. I-558 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SODININKŲ BENDRIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1934 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>Rengėjas</td><td>Svarstyta</td><td>Siūloma</td></tr>
<tr><td>Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją</td><td>Pasirenkama
☒Taip
☐Ne</td><td rowspan="2">Vidaus reikalų ministerija</td><td rowspan="2">Pasirenkama
☒TAP
☐LRV pasitarimas
☐LRV posėdis
☐Nesvarstyta
2026-11-10</td><td rowspan="2">Pasirenkama
☐Svarstyti TAP
☐Svarstyti LRV pasitarime
☒Svarstyti LRV posėdyje
☐Grąžinti tobulinti</td></tr>
<tr><td>Įgyvendina Vyriausybės programą</td><td>Pasirenkama
☐Taip
☒Ne</td></tr>
</table>

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo (toliau – TAVRĮ) nauja redakcija parengta siekiant spręsti praktikoje išryškėjusias teisinio reguliavimo problemas, susijusias su gyvenamųjų vietovių tipų keitimu, jų teritorijų ribų nustatymu ir keitimu bei adresų suteikimu. Rengiant naują redakciją įvertinti šie pagrindiniai teisinio reguliavimo trūkumai:

- miesto ir miestelio sąvokose naudojamas kompaktiško užstatymo kriterijus neatskleidžia bendro gyvenamosios vietovės urbanizacijos lygio;
- įstatyme nėra apibrėžtos sąvokos „adresas“, „adreso objektas“, „istorinės sostinės teritorija“;
- nustatyta, kad numerius adresų objektams suteikia ir keičia tik savivaldybės vykdomoji institucija arba jos pavedimu – seniūnas, tačiau ne visos savivaldybės turi įsteigtas seniūnijas;
- yra nebeaktualių nuostatų, susijusių su pirmuoju ir antruoju teritorijos administracinių vienetų reformos etapais bei įstatymo įgyvendinimu;
- dalis TAVRĮ nuostatų neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytų teisės aktams keliamų reikalavimų.

Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo (toliau – SBĮ) pakeitimo įstatymo projekto rengimą paskatino siekis viename teisės akte reglamentuoti visas nuostatas, susijusias su sodininkų bendrijų teisiniu reglamentavimu.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Esminiai siūlomi TAVRĮ pakeitimai:

- tikslinamos apibrėžiamos istorinės sostinės teritorijos, adreso ir adreso objekto sąvokos (atsisakoma *kompaktiškai užstatytos gyvenamosios vietovės* kriterijaus ir siūlomas *urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos* kriterijus), tikslinama kaimo sąvoka (nustatomas ne mažiau kaip 500 gyventojų skaičius ir su kaimo plėtra susijęs kriterijus). Tuo siekiama sudaryti teisines prielaidas laipsniškam, natūraliam, darniam ir planingam gyvenamųjų vietovių vystymuisi bei jų tipų keitimui;
- apibrėžiamos istorinės sostinės teritorijos, adreso ir adreso objekto sąvokos;
- išplečiamas subjektų, turinčių teisę suteikti ir keisti adresų objektų numerius, ratas – šią funkciją galėtų vykdyti ne tik meras ar seniūnas, bet ir savivaldybės administracijos direktorius. Taip siekiama supaprastinti ir paspartinti adresų suteikimo procesą;
- nustatoma, kad sprendimai dėl naujų savivaldybių steigimo, esamų reformavimo ir valstybės biudžeto lėšų joms steigti skyrimo turi būti priimti ne vėliau kaip prieš 18 mėnesių iki savivaldybių tarybų rinkimų;
- atsisakoma sodininkų bendrijų teritorijų reguliavimo TAVRĮ, o atitinkamos nuostatos perkeliamos į SBĮ.

Esminis siūlomas SBĮ pakeitimas – nustatoma, kad sodo bendrijai priskirtos mėgėjų sodo teritorijos ribos pažymimos Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje, vadovaujantis Nekilnojamųjų daiktų kadastrinių matavimų įstatymo nustatyta tvarka, o duomenys apie žemės sklypų buvimą toje bendrijai skirtoje mėgėjų sodo teritorijoje įrašomi į Nekilnojamojo turto registrų informacinę sistemą šios informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐Taip ☒Ne

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Planuojama, kad valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės fondų papildomų lėšų Įstatymams įgyvendinti neprireiks.

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐Taip ☒Ne	**GYVENTOJAMS**	☐Taip ☒Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐Taip ☒Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐Taip ☒Ne
Priėmus TAVRĮ projektą, gyvenamosios vietovės, iki šio įstatymo įsigaliojimo turėjusios miesto, miestelio, kaimo ir viensėdžio tipus, bus laikomos miestu, miesteliu, kaimu ir viensėdžiu. Įstatymo projektu apibrėžiamos gyvenamųjų vietovių sąvokos ir jose nurodyti jų požymiai bus taikomi tik naujai, po TAVRĮ įsigaliojimo nustatomiems gyvenamųjų vietovių tipams.		

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS
☒TM ☒FM ☒AM ☒EIM ☐EM ☐KAM ☐KM ☐SADM ☐SAM ☒SM ☐ŠMSM ☐URM ☐VRM ☒ŽŪM ☒LSA ☐Verslo asociacijos ☐Profesinės asociacijos ☐Nevyriausybinės organizacijos ☒Kita (VĮ Registrų centras)
Dėl Teisingumo ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ir kurių nepavyko suderinti darbo tvarka, argumentai pateikti derinimo pažymoje (dėl reikalavimų kurorto ir kurortinės teritorijos statusui nustatymo; nuorodų į Nekilnojamojo turto registrų informacinę sistemą pateikimo; adreso objekto sąvokos tikslinimo).

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI
Siūlome iki pasirašymo patikslinti TAVRĮ projekto IV skyriaus pavadinimą, atsižvelgiant į tai, kad šiame skyriuje atsisakyta nuostatų, susijusių su kurorto ir kurortinės teritorijos statusu.
LRVK Teisės grupė Įstatymų projektams pastabų neturi (2026-10-30 išvada Nr. NV-2931).

PAŽYMĄ PARENGĖ	Indrė Sabienė
	Viešojo valdymo grupė, patarėja